

Οι Αλυκές Καλλονής Λέσβου Το τοπίο στη λογοτεχνία

Χρήστος Ι. Τραγέλλης, *Τα γεωργικά της Λέσβου: Ο κάμπος της Καλλονής*, Εκδόσεις Εντός, Αθήνα 1999.

«...Είναι όμορφη στην τσαντίρα η ζωή και δείχνει πόσο λίγα χρειάζεται ο άνθρωπος για να τη χαρεί, τουλάχιστον κάμποσο καιρό το καλοκαίρι, και πως τόσο πιο ευτυχισμένος είναι κανείς, όσο πιο λίγες ανάγκες έχει – παλιά κουβέντα κι αλήθεια. Σε ξυπνούν, πριν καλοφέξει, τα γλυκά, μακρόσυρτα κελαιδίσματα των σκορδαλλών κι όλα τα μουρμουρητά του κάμπου, που ανασαλεύει κι ανακλαδίζεται, μόλις η αυγή μπροβάλει. Έπειτα όλη τη μέρα θα την περάσεις κάτω απ' τα δέντρα, ανάμεσα στα κλήματα, ένα και συ μ' αυτά, χωρίς άλλες έγνοιες εξόν εκείνες, που έχει δώσει ο Θεός σ' όλα τα πλάσματά του. Ο δρόμος του ήλιου σου είναι το μεγάλο ρωλόγι μα μήπως έχει ανάγκη να μετράς το χρόνο, αφού δεν του δίνεις καμία σημασία; Το κορμί δυναμώνει, το μυαλό λαγαρίζει κι η ψυχή ξαναγίνεται παιδιάτικα. Ένα τρυγόνι, που πετάει από πάνω σου, μian ακρίδα που πήδηξε ξάφνου μπροστά σου, είναι σπουδαία “συμβάματα”. Το βράδυ όμως νιώθεις όλο το μεγαλείο της εξοχής. Δεν είναι που θα πας σε κάποιαν άλλη τσαντίρα, να ξαναπλέξεις τους δεσμούς σου με τους συνανθρώπους σου και να ξαναγίνεις το “πολιτικόν ζών” του φιλοσόφου· όχι. Το χάσιμο του ήλιου και το άπλωμα του σούρουπου, που ολοένα φουντώνει, σου φέρνει στην ψυχή και στο νου την αίσθηση του απόκοσμου, καθώς σβήνουν σιγά-σιγά τα πάντα ολόγυρα και μένεις μονάχα το χάος της θύμησης, που απλώνεται για να περικλύσει μέσα του το σύμπαν ολάκερο.

[...]

Φτώχεια που με κουρέλιασες
με νύχια ματωμένα
μες τα πολλά σου θύματα
γράψε ακόμα ένα.

Μέσα στις φτώχειας τον μπαξέ
είμαι κι εγώ λουλούδι
και τρέφουμαι με δάκρυα
και με πικρό τραγούδι.

Γεώργιος Αριστείδης-Πάπης, *Πανδώρα*, τ. 10 (227), 01/09/1859.

«...Εν μέρει αμπελόφυτος, εν μέρει σπόριμος η πεδιάς αύτη παριστά θέαμα ωραίων εις τους οφθαλμούς του θεατού. Εις ταύτην δε την φυσικήν καλλονήν χρεωστέι πιθανώς και η πόλις Καλλονή το όνομά της. Και προς μεσημβρίαν μεν καθ' όλο το μήκος περικλύζεται υπό του ευρέος Πυρραίου κόλπου, πλουσίου και το πάλαι και νυν εις παντός είδους όστρεα και ιχθύας· ανατολικώς δε εκτείνεται μέχρι του Πιτυώδους όρους των Πυρραίων κατά Θεόφραστον, όπερ και παρά τοις εγχώριοις δια τουρκικής λέξεως ούτως ονομάζεται, Τζαμ Τεκ εκ του Τζαμ πίτυς, πεύκη· προς βορράν ορίζεται υπό σειράς λόφων και ορέων, παρατεινομένων μέχρι του αρχαίου Λεπετύμνου, και μέχρι του Ορδύμνου προς δυσμάς. Εν τω μέσω δε της πεδιάδος ταύτης ευρίσκεται έκτασις γης ακάρπου, τριακοντασταδίου περίπου, εις ην τα από των παρακειμένων λόφων και ορέων καταρρέοντα ύδατα, μη ευρίσκοντα διέξοδον μέχρι της θαλάσσης, συνενούμενα δε και με των θαλασσίων υδάτων πλημμυρούντων τον χειμώνα, καθιστώσι την γην αλμυράν και αρυή προς πάσαν βλάστησιν, τους εννέα δε μήνας του έτους και πανταπάσιν άβατον. »